

VANJÄRVEN KOULUN LUKUVUOSISUUNNITELMA 2023-2024

1. Koulun arvoperusta

Vihdin kuntastrategiassa 2022-2025 on neljä arvoa; palveluhenkisyys, vastuullisuus, yhteisöllisyys ja rohkeus. Vihdin kunta tukee lapsiperheiden hyvinvointia tarjoamalla laadukkaita koulutus- ja varhaiskasvatuspalvelut hyvinvoivissa kiinteistöissä ja luonnonläheisissä miljöissä. Uudet rakennetut koulut takaavat nykyiselle kouluverkostolle monipuoliset ja nykyaikaiset puitteet kymmeniksi vuosiksi.

Koulumme arvot ja toiminta pohjautuvat Vihdin kunnan arvoihin. Koulumme henkilökunta pyrkii palvelemaan kuntalaisia sekä oppilaita parhaansa mukaan, ottaen koko kyläyhteisön mukaan koulun toimintaan. Vastuullisuutta toteutamme toimimalla OPS:n mukaisesti ja pitämällä yhteyttä koteihin, jolloin koti on tietoinen koulun toiminnasta ja oman lapsen asioista. Pyrimme luomaan turvallisen ympäristön niin emotionaalisesti, psyykkisesti kuin fyysisesti. Yhteisöllisyys toteutuu osallistamalla vanhempia ja lähiympäristön toimijoita, kuten päiväkotia, koulun arkeen. Pyrimme rohkeasti kehittämään koulumme toimintaa yhdessä päiväkodin kanssa.

2. Opetus ja oppimisjärjestelyt

Koulujen työ- ja loma-ajat 2023-2024

Koulujen työ- ja loma-ajat Vihdin kunnassa lukuvuonna 2023-2024 (188 pv)

(Sivistys- ja hyvinvointijohtajan päätös 17.1.2023 § 2)

Syyslukukausi 10.8.-22.12.2023 91 työpäivää

aloitus 10.8.2023 (torstai)

syysloma 16.10.-20.10.2023 (vko 42)

itsenäisyyspäivä 6.12.2023 (keskiviikko)

joululoma 23.12.2023-5.1.2024

Kevätlukukausi 8.1.-1.6.2024 97 työpäivää

aloitus 8.1.2024 (maanantai)

hiihtoloma 19.2.-23.2.2024 (vko 8)

pääsiäinen 29.3.-1.4.2024

vapunpäivä 1.5.2024 (keskiviikko)

helatorstai 9.5.2024

päätätjäispäivä 1.6.2024 (lauantai)

Oppituntien ajat ja välitunnit

1. 8.15 – 9.00	9.00 – 9.15
2. 9.15 – 10.00	
3. 10.00 – 10.45	PITKÄ VÄLITUNTI 11 – 11.30
4. 11.30 – 12.15	
5. 12.15 – 13.00	13.00 – 13.15
6. 13.15 – 14.00	
7. 14.00– 14.45	

Kouluvuoden juhlat ja perinteet

Koulussa on kaksi isoa juhlaa: joulujuhla sekä kevätkuuhla. Näihin juhliin kaikki oppilaat valmistavat ohjelmia. Joulujuhla järjestetään yhdessä vanhempainyhdistyksen kanssa seurojen talolla.

Retket (ja koulun ulkopuolella annettava opetus)

Kodin ja koulun päivä: eläinvierailut koulun pihalla, oppilaiden pitämä kirppis, lasten ja vanhempien välinen jalkapalloturnaus sekä vanhempainyhdistyksen/oppilaskunnan pitämä buffet kevätretken rahoittamiseksi.

10.10.2023 yrityskylä päivä 5.-6.-luokkalaisten kanssa Espoossa.

Harrastusviikko
Eläinten viikko (SEY:n materiaali)
Liikenneviikko

Mahdollisesti teatteriesitys
1.-2. lk uintiretket
Sanomalehtiviikko
Mediaviikko
Ystävänpäivä
Rusettiluistelut
MOK-viikko
Erämiesten järjestämä eräpäivä (mahdollisesti)

Jokikunnan koulun kanssa yhteinen yleisurheilukisa Vanjärven koululla.
Unicef-kävely

Retket:

Vanhempien järjestämä metsäretki, suunnistusta ja retkiä lähiympäristössä, resurssien mukaan 3. - 6. lk kaksi uintikertaa ja 1. - 2. lk kirjastoon tutustuminen sekä 1. - 2. lk urheiluhallireissu, retki lintutornille sekä muita mahdollisia retkiä resurssien ja rahavarojen sallimissa puitteissa sekä syys- että kevätlukukaudella.

Lisäksi koko koulun kevätretki keväällä päätettävään kohteeseen.

Mahdollisesti koulujen välinen jalkapalloturnaus Nummelassa, jos resurssit riittävät bussikuljetukseen.

2.1. Koulun toimintakulttuuri

2.1.1. Koulun käytänteet ja mahdolliset painotukset

2.1.2. Järjestyssäännöt

Oppilas:

-käy säännöllisesti koulussa. Huoltaja ilmoittaa/anoo poissaolot Wilman kautta, oppilas selvittää poissaolon aikaiset tehtävät.

- tulee ajoissa oppitunneille ja muihin koulun tilaisuuksiin tarvittavat välineet mukanaan, tehtävät tehtyinä ja osallistuen opiskeluun asiallisesti käyttäytyen.

- noudattaa hyviä käytöstapoja.

-kunnioittaa toisten psyykkistä sekä fyysistä kokemattomuutta.

- huolehtii oppimisympäristön viihtyisyydestä pitämällä sen siistinä.

- huolehtii hyvin koulun yhteisestä omaisuudesta, eikä tahallaan ota tai vahingoita koulun- tai toisten omaisuutta. Korvaan yhdessä huoltajieni kanssa vahingon, jos rikon jotakin tahallisesti.

- käyttää mobiililaitetta vain opettajan luvalla, muuten sen ollessa repussa äänettömänä. Koulu ei vastaa kännykän katoamisesta tai rikkoutumisesta.

- ei poistu luvatta koulun alueelta.
- noudattaa kaikkien koulu yhteisön aikuisten ohjeita.
- noudattaa välitunneista sovittuja sääntöjä, ottaa kaikki mukaan leikkiin. Käyttää välituntivälineitä turvallisella ja sovitulla tavalla.
- noudattaa ruokailussa hyviä käytöstapoja, maistaa kaikkia ruokia, kiittää astiat palauttaessaan keittäjää. Makeisten yms. herkkujen tuomisesta sovin erikseen opettajan kanssa.
- saapuu liikuntatunneille asianmukaisissa varusteissa ja noudattaa liikuntatunnilla aikuisen antamia ohjeita.
- noudattaa turvallisuudesta sovittuja sääntöjä.
- noudattaa liikennesääntöjä ja hyviä tapoja myös koulumatkalla.
- ei tuo, käytä eikä pidä hallussaan tupakkatuotteita, päihteitä tai vahingoittamiseen ja uhkailuun soveltuvia aineita ja/tai esineitä.

2.1.3. Oppilaan ojentamisen muodot ja käytänteet

Opetukseen osallistuvalla on oikeus turvalliseen opiskelu ympäristöön, jossa työrauha ja opiskelun esteetön sujuminen on varmistettu. Työrauhaan voidaan vaikuttaa monilla koulun keinoilla, joista keskeisiä ovat opettajan antama ohjaus ja palaute, yhteistyö sekä yhteinen vastuunotto ja huolenpito. Pedagogisia ratkaisuja kehittämällä sekä luottamuksen ja välittämisen ilmapiiriä vahvistamalla luodaan edellytykset hyvän työrauhan rakentumiselle.

Opetusta häiritsevälle, muuten koulun järjestystä rikkovalle tai vilpillisesti menetelleelle oppilaalle voidaan määrätä perusopetuslaissa säädetty kurinpitovälikäyttö tai ojentaa häntä perusopetuslaissa tarkoitetuilla tavoilla. Oppilaita kohtaan voidaan käyttää vain perusopetuslaissa säädettyjä turvaamistoimenpiteitä.

Kasvatuskeskustelu on ensisijainen tapa puuttua oppilaan epäasialliseen käyttäytymiseen.

Koulun opettaja tai rehtori voi kasvatuksellisista syistä määrätä oppilaan puhdistamaan tai uudelleen järjestämään oppilaan tahallaan tai huolimattomuuttaan likaaman tai epäjärjestykseen saattaman koulun omaisuuden tai tilan, jos tekijä on varmuudella tiedossa ja yksilöitävissä.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan. Rehtori tai opettaja voi määrätä opetusta häiritsevän oppilaan poistumaan koulun järjestämästä tilaisuudesta.

Rehtori voi evätä oppilaan osallistumisen opetukseen enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä kotitehtävänsä laiminlyöneen oppilaan työpäivän päätyttyä enintään tunniksi kerrallaan valvonnan alaisena suorittamaan tehtäviään.

Koulun opettaja tai rehtori voi määrätä jälki-istuntoon enintään kahdeksi tunniksi oppilaan, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti. Ennen oppilaan määräämistä jälki-istuntoon, on yksilöitävä toimenpiteeseen johtava teko tai laiminlyönti, kuultava oppilasta ja hankittava muu tarpeellinen selvitys.

Oppilaalle, joka häiritsee opetusta tai muuten rikkoo koulun järjestystä taikka menettelee vilpillisesti, voidaan antaa kirjallinen varoitus. Kirjallisen varoituksen antamisesta päättää opetuksen järjestäjän monijäseninen toimielin tai opetuksen järjestäjän niin päättäessä koulun rehtori.

Jos rikkomus on vakava tai jos oppilas jatkaa epäasiallista käyttäytymistä jälki-istunnon tai kirjallisen varoituksen saatuaan, oppilas voidaan erottaa enintään kolmeksi kuukaudeksi. Määräaikaisesta erottamisesta päättää opetuksen järjestäjän asianomainen monijäseninen toimielin.

2.2. Oppimisympäristö

Fyysinen oppimisympäristö

Koulu on 1950-luvulla rakennettu kivitalo. Kellarikerroksessa on pieni teknisentyön tila, johon mennään ulkokautta. Keittiö sekä tekstiilityön tila sijaitsevat pääsisäänkäynnin tasolla siivessä. Tekstiilityön tilaan oppilaat kulkevat ulkokautta. Ensimmäisessä kerroksessa sijaitsee yksi pieni luokkatila, ruokala sekä liikuntasali. Toisessa kerroksessa sijaitsee kaksi luokkatilaa, opettajien tila ja erityisopettajan, kuraattorin ja terveydenhoitajan jakama tila. Koulussa on lisäksi vinttitilaa. Oppilaiden wc-tiloihin päästään ulkokautta. Pukuhuoneet ja peseytymismahdollisuudet puuttuvat koulusta.

Koulurakennuksen kokonaispinta-ala on 760 m² ja viereisen päiväkodin pinta-ala 345 m². Yläkerrassa on varauoskäynti ja tulipalon varalle koululle on asennettu palovaroittimet. Teknisen työn tilan ilmanvaihto on riittämätön ja tila on melko pieni. Isommat maalaustyöt suoritetaan ulkokatoksessa.

Koulun takana sijaitsee kasvimaata, jota hyödynnetään ajoittain oppimisympäristönä. Lisäksi kasvimaan satoa voidaan käyttää opetuksessa muun muassa tutkimusten materiaalina. Kasvimaan hoitaminen/käyttäminen nivoutuu useisiin opetussuunnitelman sisältöihin ja tavoitteisiin ja on arvokas oppimisympäristö.

Pihasta tehtiin vuonna 2004 koko kylän lähiliikuntapaikka. Pihalta löytyy tekemistä moneen makuun: jalkapalloa, koripalloa ja yleisurheilupaikkoja sekä talvisin luistinrata. Leikkivälineet ovat asianmukaisessa kunnossa ja turvallisia oppilaille. Ympäristöstä löytyy monenmoisia ekologisia yhteisöjä: metsää, peltoja, niittyjä tai jopa arvokas lintujärvi, joita käytämme kasvatus- ja oppimisympäristönä.

Fyysiseen oppimisympäristöön kuuluvat koulun tilat, opetusvälineet (mukaan lukien tieto- ja viestintäteknologia) ja oppimateriaalit sekä rakennettu lähiympäristö ja ympäröivä luonto. Koulun läheisyydessä olevasta metsiköstä kaadettiin valtaosa puustosta kesällä 2019.

Sisä- ja ulkopintojen parannus olisi ajankohtaista. Koulutilojen pitkäjänteinen suunnittelu toteutetaan yhteistyössä käyttäjien ja eri hallintoalojen kanssa.

Psyykinen oppimisympäristö

Koululaisten oppimista ohjaa kolme luokanopettajaa, joista yksi toimii myös luottamustoimisena rehtorina. Lisäksi koulussa työskentelee kouluohjaaja (20 h/vko), erityisopettaja 4 h/vko, kuraattori noin kahden viikon välein 4 h paikalla, kouluterveydenhoitaja noin kerran kuussa ja tarvittaessa psykologi.

Arvostamme myönteistä, kannustavaa, rohkaisevaa, kiireetöntä ja toista kunnioittavaa ilmapiiriä. Opetuksessa edetään rauhallisesti, oppilasta kuunnellen, mutta samalla houkutellen häntä toimimaan omien edellytystensä ylärajoilla.

Oppilaat oppivat vähitellen tiedostamaan, miten opiskelevat/oppivat ja käyttämään erilaisia oppimistaitoja. Oman oppimistyylin löytymiseen kiinnitetään erityistä huomiota 5. - 6. -luokilla.

Oppilaan ja opettajan vuorovaikutus on keskeistä ja erilaisia oppimis- ja työskentelytapoja toteutetaan yhdysluokkaopetuksen sallimissa puitteissa.

Tuemme yhteisöllisyyttä mm. kummitoiminnan avulla sekä siten, että tietyistä oppilaita koskevista asioista kuten välituntisääntöjen tai järjestyssääntöjen päivittämisestä keskustellaan yhteisesti. Lisäksi yhdysluokkatyöskentely on omiaan lisäämään pienempien huomioonottamista samoin kuin päiväkodin kanssa toimiminen erilaisten teemojen parissa sekä yhteisessä pihapiirissä.

Koulun ja kodin välinen yhteistyö on tärkeää pienessä koulussa. Oppimisen tueksi järjestetään tukiopetusta ja opiskeluhoultoryhmä toimii tarvittaessa.

Oppimisympäristön turvallisuus

Lukuvuoden alussa tutustutaan turvallisuussuunnitelmaan ja suoritetaan riskikartoitus.

3. Oppimisen arviointi

Oppimisen ja osaamisen arvioinnin tehtävänä on ohjata ja kannustaa opiskelua sekä kehittää oppilaan edellytyksiä itsearviointiin. Oppilaan oppimista, työskentelyä ja käyttäytymistä tulee arvioida monipuolisesti.

3.1. Oppimisen arviointi syyslukukaudella

1.–3. -luokilla pidetään oppimiskeskustelu (entinen arviointikeskustelu), joka on formatiivista arviointia. Oppimiskeskustelussa painotetaan työskentelyn arviointia. Ainakin 1. -luokalla pidetään vanhempainvartit, joilla vahvistetaan kodin ja koulun välistä yhteistyötä.

Jouluna todistukset jaetaan 4.-6.-luokkalaisille.

3.2. Oppimisen arviointi kevätlukukaudella

Lukuvuositolodistukset jaetaan kaikille luokka-asteille kevätkuuhlassa 1.6.2024
6-luokan arviointi perustuu 6. vuosiluokan arviointikriteereihin 1.8.2023 alkaen.

Keväällä 6lk kanssa pidetään nivelvaihepalaveri, jossa keskustellaan yläkouluun siirtymiseen liittyvistä asioista.

4. Oppimisen, kasvun ja hyvinvoinnin tuki

4.1. Kolmiportainen tuki

Perusopetuksessa toteutetaan varhaista puuttumista, jossa oppijaa tuetaan opiskelussa ja hyvinvoinnissa yhteistyössä perheiden ja muiden toimijoiden kanssa niin, että oppilas pystyisi etenemään opinnoissaan ja kasvamaan tasapainoisissa olosuhteissa omien edellytystensä mukaisesti.

Tukitoimet suunnitellaan kolmiportaisen tuen periaatteita noudattaen. Tuen tarvetta arvioidaan ja sen vaikuttavuutta seurataan testein ja kirjatuihin havainnoin. Annettavasta tuesta kirjoitetaan pedagoginen asiakirja, jossa kuvataan oppilaan opetuksessa tehdyt toimet.

Yleinen tuki

Yleinen tuki on tuen portaista laajin. Se hyödyttää kaikkia ryhmän oppilaita. Erilaiset ryhmäinterventiot, tunne- ja kaveritaitojen kehittämisen ohjelmat, käyttäytymisen strukturointi, oppimaan oppimisen, kuten opiskelu- ja tarkkaavuustaitojen opettaminen sekä oppimisympäristön joustava muokkaaminen ja monikanavaisuus opetuksessa ovat kaikki yleistä tukea. Yleisen tuen piiriin mahtuu myös eriyttäminen, joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, tukiovetus tai osa-aikainen erityisopetus, kun sen tarve ei ole jatkuvaa sekä kouluohjaajan palvelut.

Yleisessä tuessa pedagogisen arvion tekeminen on vapaaehtoista, mutta asioiden kirjaaminen arvioon voi toimia hyvänä seurattavien asioiden muistilistana eri opettajien välillä. Oppilaalle voidaan myös tehdä yhteistyössä oppilaan ja huoltajien kanssa oppimissuunnitelma. Siihen kirjataan yhteisesti sovitut tavoitteet, oppilaan sitoutuminen ja onnistumiset.

Yleisen tuen interventiot vaativat pitkäjänteisyyttä ja sitoutumista. Vaikutuksia nähdään usein vasta pidemmän työskentelyn jälkeen. Arjessa tapahtuva pienten onnistumisien tavoittelu ja ylös kirjaaminen auttaa jaksamaan ja huomaamaan muutosta.

Tehostettu tuki

Tehostettuun tukeen siirrytään, kun satunnainen tuki ei enää riitä, vaan tukea tarvitaan pitkäkestoisesti ja paljon. Esimerkiksi oppilas tarvitsee lähes kaikissa aineissa vähemmän tehtäviä ehtiäkseen oppimaan tai hän tarvitsee pääsääntöisesti räätälöityä materiaalia ja/tai kuvatueta. Tehostetun tuen tarpeen tunnistaa myös siitä, että oppilas tarvitsee paljon aikuisen tukea oppiakseen ja osa-aikaisen erityisopetuksen tarve on jatkuvaa. Oppilaalle voidaan tehostetussa tuessa määrittää käyttöön opiskelun erityiset painoalueet hänelle haastavissa oppiaineissa. Oppilaat, joilla on suomi toisena kielenä hyötyvät tehostetusta tuesta.

Siirtymistä mietittäessä on huolellisesti tarkistettava, onko kaikki oppilasta hyödyttävät yleisen tuen tukimuodot käytetty tai olisiko niissä vielä lisäämisen varaa. Siirtyminen tehostettuun tukeen tapahtuu, kun huoltajien ja oppilaan kanssa yhteistyössä laadittu pedagoginen arvio käsitellään koulun prosessien mukaisesti moniammatillista asiantuntemusta käyttäen. Päätöksen teko kuuluu rehtorille ja päätöksen kirjaaminen oppilastietojärjestelmään koulusihteerille.

Tehostetussa tuessa oppilaalle laaditaan oppimissuunnitelma. Se tapahtuu yhdessä oppilaan ja huoltajien kanssa. Toisin kuin yleisessä tuessa, tehostetun tuen oppimissuunnitelma on perusopetuslain edellyttämä. Oppimissuunnitelmassa kuvataan, minkälaisilla pedagogisilla ratkaisuilla vastataan tuen tarpeeseen; mitkä ovat ne konkreettiset tukitoimet, joita oppilas tulee saamaan, mitä toimilla tavoitellaan ja miten vaikuttavuutta arvioidaan?

Tehostetun tuen päätös tulee purkaa, kun oppilas ei enää arvion mukaan tarvitse intensiivistä tukea, vaan oppimisen tukemisessa voidaan palata tilanteen seuraamiseen ja satunnaisesti tapahtuvaan tehokkaampaan tukemiseen. Purkaminen tapahtuu saman prosessin mukaan kuin siirtäminen.

Erityinen tuki

Kun kaikki tehostetun tuen keinot on käytetty, ja oppilaan todetaan tarvitsevan kokoaikaista erityisopetusta, tai kun vahvasti tuettuna ja painoalueittain opiskellen ei päästä alimpaan hyväksytyyn arvosanaan (5) ja oppiaine pitää yksilöllistää, tulee eteen erityiseen tukeen siirtäminen.

Erityiseen tukeen siirtäminen on lakiin perustuva valituskelpoinen viranomaispäätös ja hyvin vahva toimenpide. Erityisen tuen päätöksessä päätetään aina myös oppilaan pääsääntöinen opetusryhmä, mahdollinen poikkeaminen opetussuunnitelmassa määritellystä oppiainejaosta sekä oppilaalle mahdollisesti tarvittavat tulkitsemis- ja avustajapalvelut, apuvälineet ja tukijaksoista.

Oppilaalla saattaa jo ennen oppivelvollisuusiän alkua olla diagnoosi, josta lähtökohtaisesti seuraa erityisen tuen päätös ja pidennetty oppivelvollisuus, mahdollisesti myös toiminta-alueittain opiskelu. Yleensä päätös erityisestä tuesta on silloin tehty jo varhaiskasvatuksessa. Lisäksi erikoissairaanhoidon viranomaistason antama lausunto saattaa johtaa erityisen tuen päätökseen. Erityisen tuen päätös tarvitaan myös tapauksissa, joissa oppilaan haasteiden laajuus ja monimuotoisuus edellyttää moniammatillisen arvion mukaan kokoaikaista erityisopetusta.

Ennen erityistä tukea koskevan päätöksen tekemistä tulee oppilaan opetuksesta vastaavilta hankkia selvitys oppilaan oppimisen etenemisestä sekä tehdä oppilashuollon ammattihenkilöiden kanssa moniammatillisena yhteistyönä selvitys oppilaan saamasta tehostetusta tuesta ja oppilaan kokonaistilanteesta. Tästä työskentelystä muodostuu pedagoginen selvitys, jota tarvittaessa täydennetään psykologisella tai lääketieteellisellä asiantuntijalausunnolla tai vastaavalla sosiaalisella selvityksellä.

Kun selvitys on laadittu valmiiksi, tulee kuulla oppilasta ja tämän huoltajaa tai laillista edustajaa. Kuulemistilaisuus voidaan järjestää osana vanhempaintapaamista tai huoltajaa voidaan kuulla kirjallisesti erillisellä kuulemislomakkeella. Huoltajalle pitää kuitenkin olla jälkikäteen todennettavalla tavalla selvitetty, että kyse on hallintolain tarkoittamasta kuulemisesta.

Pedagoginen selvitys ja kuulemislomake toimitetaan sivistyskeskukseen päätöksentekoa varten. Erityisopetuksen asiantuntija allekirjoittaa päätöksen ja se kirjataan virastolla oppilaan rekisteriin. Huoltajien allekirjoituksen puuttuminen tai kielteinen suhtautuminen päätettävänä olevaan asiaan ei estä päätöksen tekemistä, mikäli se on oppilaan edun mukaista.

Mikäli oppilaan tuen tarve muuttuu tuen päätöksen perusteissa mainituissa asioissa, tehdään uusi pedagoginen selvitys sekä uusi erityisen tuen päätös. Erityisen tuen päätöksessä määritellään aina myös opetuksen järjestämispaikka, koulu ja luokamuoto ja ne on hyvä kirjata pedagogiseen selvitykseen pedagogisen ryhmän kannanottoon.

Kun kouluun tulee uusi oppilas, jolla tiedetään olevan edellisessä asuinkunnassa tehty erityisen tuen päätös, oppilaasta tulisi noin kuukauden kuluessa kouluun tulosta tehdä uusi pedagoginen selvitys ja päätös erityisen tuen jatkamiseksi tai purkamiseksi uudessa asuinkunnassa.

Erityisen tuen päätös tarkistetaan myös koulun alkaessa sekä 2. ja 6. luokan aikana. Oppilaasta tehdään tarkistusta varten pedagoginen selvitys, jonka perusteella tehdään päätös erityisen tuen jatkamisesta tai lopettamisesta. Laadinnassa voi hyödyntää aikaisempia pedagogisia selvityksiä ja oppilaan pedagogisia asiakirjoja. Yläkouluun siirryttäessä arvioidaan huolellisesti, tarvitseeko oppilas kokoaikaista erityisopetusta oppimisensa tueksi. Yläkoulu-nivelvaiheen pedagogiset selvitykset tehdään helmikuun loppuun mennessä. 2. luokan selvitykset viimeistään toukokuussa.

Kun erityisen tuen päätös on tehty ja tieto päätöksestä tullut sekä huoltajille että kouluun, oppilaalle laaditaan henkilökohtaisen opetuksen järjestämistä koskeva suunnitelma, HOJKS.

HOJKS:ssa määritellään muun muassa

- opiskelun erityiset painoalueet
- oppilaan edistymisen seuranta ja arviointi
- oppilaan mahdollisuus osoittaa osaamisensa eri tavoin
- arviointitavat ja ajankohdat
- oppilaan itsearviointi
- muut pedagogiset ratkaisut, kuten joustavat ryhmittelyt, samanaikaisopetus, opetusmenetelmät, opiskelustrategiat, työskentelytavat, kommunikointitavat ja oppimateriaalit.

Mikäli oppilas opiskelee yhdessä tai useammassa oppiaineessa yksilöllistetyn oppimäärän mukaan, HOJKS:ssa luetellaan nämä aineet sekä määritellään niiden tavoitteet ja keskeiset sisällöt sekä määritellään, miten edistymistä seurataan ja arvioidaan.

Erityisopetukseen sisältyvät pedagogiset ratkaisut voivat vaihdella eri oppiaineissa ja muilla oppimisen alueilla. Osa pedagogisesta tuesta voi olla myös lyhyempiaikaista, yksittäiseen oppiaineeseen suunnattua tukea. Myös erityistä tukea saavalla oppilaalla on oikeus saada tukiopetusta ja osa-aikaista erityisopetusta. Myös oppilaan saama muu tuki, kuten tukitsemis- ja avustajapalvelut sekä erityiset apuvälineet määritellään HOJKS:ssa.

4.1.1 Koulunkäynnin muut tukijärjestelyt

Koulun johdolla on käytännön vastuu opetuksen, ohjauksen, opiskeluhuollon ja oppimisen tuen järjestämiseen liittyvistä ratkaisuista kouluyhteisössä, kaikilla vuosiluokilla ja kaikissa oppiaineissa sekä kasvun ja oppimisen esteiden tunnistaminen ja poistaminen koulun toimintatavoista. Tukijärjestelyihin sisältyvät koulukohtaisesti käytettävissä olevat avustajapalvelut, kouluvalmentajan, erityisavustajan tai erityisohjaajan antama tuki oppilaille sekä poissaolojen suunnitelmallinen ennaltaehkäisy. Jokaisella opettajalla on vastuu opetusryhmänsä toiminnasta, oppimisesta ja hyvinvoinnista.

4.2. Koulupoissaoloihin liittyvät käytänteet

Vihdin kunnassa on käytössä *Koulu Kunnossa* –hankkeessa (2020-2023) laadittu kymmenen kunnan yhteinen *Poissaoloihin puuttumisen malli*. Ensisijaisesti yksiköissä/ oppilaitoksissa edistetään toimintakulttuuria, joka ehkäisee mahdollisimman tehokkaasti poissaolojen syntymistä.

4.2.1 Kouluun kiinnittyminen ja poissaolojen ehkäiseminen

Poissaolojen ehkäiseminen on keskeisessä asemassa suunniteltaessa poissaoloihin liittyviä toimenpiteitä ja toimintamalleja. Poissaolojen ehkäisemisessä kouluun kiinnittymistä ja läsnäoloa tuetaan niin kouluyhteisön kuin yksittäisen oppilaankin tasolla.

Oppimisen ja koulunkäynnin tuen tarpeiden varhainen havaitseminen sekä riittävä ja oikea-aikainen tuki ehkäisee poissaoloja. Oppimisen sujuminen, onnistumiset ja kannustava palaute tukevat kouluun kiinnittymistä. Myös kiusaamisen, häirinnän, syrjinnän ja väkivallan ehkäiseminen ja niihin järjestelmällinen puuttuminen tukevat yksittäisen oppilaan ja koko yhteisön hyvinvointia ja kiinnittymistä koulutyöhön.

Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö, keskustelu läsnäolon merkityksestä ja tiedottaminen poissaolojen seurannasta ja puuttumisen käytännöistä tukee oppilaan läsnäoloa koulussa.

4.2.2 Poissaolojen seuranta ja niistä ilmoittaminen

Opetuksen järjestäjä seuraa poissaoloja suunnitelmallisesti hyödyntäen koulutason tietoja. Opetuksen järjestäjä päättää poissaoloihin puuttumisen toimintamallissaan kenen tehtävänä ja miten on seurata koulun tasolla oppilaiden poissaoloja suunnitelmallisesti koulu-, luokka- ja yksilötasolla.

Vihdin kunnassa käytössä olevat poissaolojen seuraamisen vastuut:

Poissaolojen seuranta	Vastuu	Miten
yksilötasolla	luokanopettaja/ohjaaja	Wilman aktiivinen seuraaminen ja poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.
luokkatasolla	luokanopettaja/ohjaaja ja rehtori	Luokanopettaja/ohjaaja on yhteydessä rehtoriin huolikynnyksen ylityttyä. poissaolomallin mukaiset toimenpiteet.
koulu	rehtori	Wilmasta saatavan tiedon koostaminen/seuraaminen ja koulukohtaisten toimien tehostaminen.

On tärkeää, että poissaoloihin reagoidaan varhain poissaolon syystä riippumatta. Poissaolosta ilmoitetaan huoltajalle tai muulle oppilaan lailliselle edustajalle mahdollisimman pian. Poissaolojen lisääntyessä tai pitkittyessä tulee olla viipymättä yhteydessä opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisiin. Poissaolojen kohdennetusta seurannasta sovitaan yksilöllisesti.

4.2.3 Poissaoloihin puuttuminen ja taustasyiden selvittäminen

Yksittäisen oppilaan poissaoloihin puututaan opetuksen järjestäjän tekemän poissaoloihin puuttumisen toimintamallin mukaisesti. Opettaja voi konsultoida yksittäisen oppilaan asiassa opiskeluhoitopalveluiden ammattilaisia opiskeluhoitotuen tarpeen arvioimiseksi ja tilanteen selvittämiseksi. Monialainen työskentely on tärkeää käynnistää mahdollisimman varhain. Tarvittaessa kutsutaan koolle monialainen asiantuntijaryhmä (yksilökohtainen). Ryhmässä selvitetään oppilaan tuen tarvetta, järjestetään tukea ja seurataan tilannetta. Opiskeluhoitopalveluista oppilas ohjataan tarvittaessa koulun ulkopuolisiin sosiaali- ja terveydenhuollonpalveluihin.

Oppilaan poissaolojen vähentämiseksi voidaan lisäksi tarvita oppilaan tarvitsemien oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimien päivittämistä. Mikäli oppilas ei terveydentilan tai painavan muun syyn vuoksi pysty kokonaan tai osittain osallistumaan lähiopetukseen, tulee viimesijaisena keinona harkita päätöksen tekemistä erityisistä opetusjärjestelyistä ja oppimissuunnitelmasta ja siitä, miten oppilaan opetus, oppimisen tuki ja arviointi järjestetään poissaolojakson aikana.

Tarvittaessa on otettava yhteyttä sosiaalihoitoon tuen tarpeen arvioimiseksi tai tehtävä lastensuojeluilmoitus.

<https://www.koulukunnossa.fi/poissaolomalli/>

4.3. Aamu- ja iltapäivätoiminta

Koulussamme ei ole aamu- eikä iltapäivätoimintaa.

4.4. Opiskeluhoito

Opiskeluhoolto on yhteisöllistä ja yksilökohtaista työtä, jonka avulla huolehditaan niin koulu yhteisön kuin yksittäisen oppilaan hyvinvoinnista ja oppimisesta. Opiskeluhoollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja opiskelijoiden ja koko koulu- tai opiskeluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja opiskelijoiden osallisuutta. Opiskeluhoolto ulottuu kaikkeen koulutyöhön ja on koulu yhteisön aikuisten yhteinen tehtävä. Yhteisöllinen opiskeluhoolto on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria ja arjen huolenpitoa, jonka avulla vahvistetaan oppilaan osallisuutta ja kokemusta kuulumisesta luokka- ja koulu yhteisöön. Välittävä ilmapiiri, hyvät sosiaaliset suhteet sekä kiireettömyys ja kuulluksi tuleminen edistävät oppilaan kiinnittymistä yhteisöön. Poissaolojen ehkäisemistä, suunnitelmallista seuranta ja niihin puuttumista koordinoi koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä osana yhteisöllisen opiskeluhoollon kokonaisuutta. Yhteisöllisen työn suunnittelussa on tärkeää varmistaa oppilaiden ja huoltajien osallisuus.

Lukuvuoden 2023-24 alusta lähtien koulut eivät enää laadi varsinaista koulukohtaista opiskeluhoollon suunnitelmaa. Sen sijaan koulut tuottavat opetuksenjärjestäjäkohtaiseen suunnitelmaan arvion opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollon palveluista.

Koulukohtaisesti tuotetaan:

1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoollon palveluista

A) Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta.

Oppilasmäärä	44
Tehostetussa tuessa olevien oppilaiden määrä	7
Erityisessä tuessa olevien oppilaiden määrä	2
Kuntakohtaisten pienluokkien määrä	0
Koulukohtaisten pienluokkien määrä	0
Osa-aikaisten erityisopettajien määrä	1
Erityisluokan opettajien määrä	0
Koulunkäynnin ohjaajien määrä	1

- Kuraattori 2h/vk
- Psykologi 2h/vk
- Kouluterveydenhoitaja 4h/kk
- Koululääkäri 2h/kk

B) Käytettävissä olevat opiskeluhoollon palvelut.

Opiskeluhoollon henkilöstön läsnäolo
koulussa h/vko

Kouluterveydenhoitaja	0,5
Koululääkäri	0
Psykologi	0
Kuraattori	2

Hyvinvointialue tuottaa luvut käytettävissä olevista resursseista.

4.4.1. Koulu yhteisön toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi ja toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Yhteisöllisen opiskeluhoollon lukuvuosittaiset teemat päätetään yhdessä koulun ja varhaiskasvatuksen toimijoiden kesken. Lukuvuoden 2023-24 yltäosan teemana on hyvinvoiva lapsi ja nuori.

Läsnäoloa tukeva koulun toimintakulttuuri edistää oppimista, osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia. Koulun kiinnittymiseen, ryhmäytymiseen ja osallisuuteen myönteisesti vaikuttavien toimien toteuttaminen on jokaisen koulun yhteisöllisen opiskeluhoollon työskentelyn vastuulla.

Koulussa opitaan tunne- ja vuorovaikutustaitoja ja ryhmässä toimimisen taitoja osana oppiaineiden opetusta ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuutta. Yhteisön kannustava ilmapiiri tukee oppilaiden aitoa toimijuutta sekä vertaissuhteiden muodostumista. Erityistä huomiota ryhmäytymiseen tulee kiinnittää opintojen nivelvaiheissa, jolloin kiinnittyminen uuteen yhteisöön on kesken.

Koulussamme yhteisöllinen opiskeluhoolto kokoontuu kolmesti lukuvuodessa.

Tavoitteenamme on, että oppilaamme ovat hyvinvoivia lapsia ja nuoria. Tavoitteeseen päästäksemme, pidämme koulussa kahdesti vuodessa hyvinvointikyselyt, syksyn kyselyn perusteella luomme jonkin tavan, teon tai vastaavan, jolla kyselystä ylös nousevia huolenaiheita saadaan kääntymään positiivisiksi. Keväällä pidämme uuden kyselyn, jonka pohjalta näemme, onko muutokset tavoissa lisänneet oppilaiden hyvinvointia. Lisäksi 5.-6.-luokkalaisten käyvät hyvinvointikeskustelut kuraattorin kanssa, joiden pohjalta jokainen oppilas luo itselleen tavoitteen lukuvuoden ajaksi. Nivelvaihtoyöskentelyssä on mukana koulun oman opiskeluhoollonryhmän lisäksi joko varhaiskasvatuksen tai yläkoulun henkilökuntaa. Yhdessä luomme puitteet sujuvalle nivelvaiheelle, joka tukee oppilaiden hyvinvointia.

- **Yksilöllinen opiskeluhoolto**

Yksilöllinen opiskeluhoolto perustuu aina vapaaehtoisuuteen. Yksilöllisen opiskeluhoollon toimintaa ovat konsultaatit

- konsultaatit, palveluihin ohjaaminen ja monialaisen asiantuntijaryhmän työskentely. Opettajat ovat avainhenkilöitä opiskelijan tuen tarpeen tunnistamisessa. Opettajan näkökulmaa tarvitaan myös tilanteen tarkemmassa selvittelyssä sekä tuen suunnittelussa ja järjestämisessä, mutta sen toteuttaminen edellyttää oppilaan suostumusta.
- Yksilöllinen opiskeluhoolto toteutuu joko henkilökohtaisten opiskeluhoollonpalvelujen kautta tai monialaisen asiantuntijaryhmän kokoamisella. Asiantuntijaryhmä kootaan aina tapauskohtaisesti oppilaan tueksi ja oppijalla on oikeus vaikuttaa ryhmän kokoonpanoon. Oppijalla on lisäksi oikeus kuraattori- ja psykologipalveluihin säädettyssä määräajassa. Kiireellisuuden arvioi psykologi tai kuraattori.

4.4.2. Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän perheidensä sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Koulussamme järjestetään joka syys vanhempanilta, jossa käydään läpi koulun henkilökunta, sekä tärkeimpiä ajankohtaisia aiheita, esimerkiksi koulu kunnossa hanketta. Koulussamme on paljon yhteistyötä niin vanhempainyhdistyksen, kuin päiväkodinkin kanssa. Joka syksyinen kodin ja koulunpäivä vietetään yhdessä päiväkodin ja perheiden kanssa syyskuun viimeisenä perjantaina. Vanhempainyhdistys on perinteisesti ollut mukana myös luisteludiskossa, retkillä sekä mm. suunnistustunneilla. Tämä kaikki tukee oppilaiden sekä perheiden hyvinvointia, ja tuo koulua, sekä koulun tarjoamia palveluita lähemmäksi perheitä. Koulun ulkopuolisista verkostoista käytössämme on tarvittaessa K-0, ankkuri, someturva, perhesosiaalityö, koulunuorisotyö ja seurakunta, sekä kirjasto.

4.4.3 Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Kouluissa on käytössä myös K-0 toiminta 0 (ratkaisemattomat konfliktit 0) pitkittyneiden ja haastavien kiusaamis- ja väkivaltatapauksien selvittelyyn. Vakavat kiusaamistapaukset ulottuvat usein koulupäivän lisäksi vapaa-ajalle ja myös sosiaaliseen mediaan. Tyypillistä on myös, että kodin ja koulun välinen yhteistyö on kriisiytynyt monimutkaisen tapauksen edetessä.

Työskentelyssä pyritään löytämään konfliktin juurisyyt keskustelemalla eri osapuolten kanssa sekä erikseen että yhteisissä tapaamisissa. Toiminnan keskeisiä periaatteita ovat kaikkien osapuolten kuuleminen, puolueettomuus ja perheiden tukeminen.

K-0 työ ei korvaa olemassa olevia koulun toimintamalleja tai opiskeluhuoltoa, vaan vahvistaa niitä ja tuo kouluihin esimerkiksi perheiden kanssa tehtävän työn osaamista. K-0 asiantuntija tarjoaa konsultaatiota, tekee tarvittaessa tilanteen alkuarvion ja kokoaa kiusaamistapauksen ympärille moniammatillisen verkoston sekä ohjaa tarvittaessa lapsen ja perheen muihin palveluihin. Verkostossa on mukana koulun henkilöstöä, sosiaalityö, poliisi, lastensuojelu ja muut lapsen tai nuoren elämässä mukana olevat ammattilaiset.

Kaikkissa kouluissa on käytössä someturva, joka on asiantuntijoiden kehittämä digitaalinen palvelu, jonka kautta saa nimettömästi apua somessa, peleissä tai muualla netissä kohdattuihin ikäviin tilanteisiin.

4.5. Lasten ja nuorten hyvinvointi

4.5.1 Harrastussuunnitelma

Vihdin peruskoulujen 1.-9. luokkien oppilaille järjestetään iltapäivisin maksutonta kerho- ja harrastustoimintaa sekä koulun tiloissa että paikallisten harrastustoimijoiden tiloissa. Kerho- ja harrastustoimintaa järjestetään Vihdin kunnalle myönnetyn Opetus- ja kulttuuriministeriön Harrastamisen Suomen mallin avustuksen sekä Opetushallituksen Koulujen kerhotoiminnan tukemisen ja kehittämisen avustuksen rahoituksilla.

Koulupäivien yhteydessä järjestettävän kerho- ja harrastustoiminnan tavoitteena on lasten ja nuorten

- Hyvinvoinnin lisääminen
- Eriarvoisuuden vähentäminen
- Syrjäytymisen ehkäisy
- Tunne- ja vuorovaikutustaitojen sekä jaksamisen tukeminen
- Luovuuden ja liikkumisen tukeminen
- Uusien taitojen oppiminen ja koulussa opitun soveltaminen

Kerho- ja harrastustoiminnassa pyritään siihen, että lapset ja nuoret saavat onnistumisen, osaamisen ja ilon kokemuksia. Toiminnan kautta tuetaan lasten ja nuorten harrastuneisuutta ja mieluisan harrastuksen löytämistä. Koulun henkilökunta sekä oppilashuolto ohjaavat sellaisia lapsia ja nuoria kerhotoiminnan piiriin, joilla ei esimerkiksi perheen tuen puuttuessa ole mahdollisuutta harrastaa säännöllisesti. Kerho- ja harrastustoiminnan järjestämisessä tavoitteena on, että kaikilla lapsilla ja nuorilla on mahdollisuus ainakin yhteen harrastukseen.

Kerhot pyritään järjestämään lähtökohtaisesti siten, että ne alkavat heti koulupäivän päätyttyä ja oppilaat siirtyvät harrastuksiin omatoimisesti. Koululla ei ole mahdollista odottaa kerhotunnin alkamista, koska odotteleville oppilaille ei ole valvontaa. Harrastustunneille osallistuvat ovat vakuutettuja tapaturmien varalta. Vakuutus on voimassa koulupäivän sekä harrastustunnin aikana sekä välittömien matkojen aikana. Jos oppilas poikkeaa kotimatkalta/harrastuspaikalle siirtymisen reitiltä tai jää odottamaan myöhemmin alkavan harrastustunnin alkua esimerkiksi ystävän luokse, niin tällöin kunnan tapaturmavakuutus ei ole voimassa. Oppilaat ovat tällöin omien henkilökohtaisten tapaturmavakuutusten piirissä.

Jos huoltajat ovat pyytäneet koulukuljetuksen järjestämistä kerhotunnin jälkeen, niin kerhoon osallistuvalla oppilaalle varataan paikka ainoastaan kerhon jälkeen lähtevässä kuljetuksessa. Tämä tarkoittaa sitä, että kerhotoimintaan ja myöhäisempään kotiin-kuljetukseen tulee sitoutua koko lukuvuodeksi. Jos huoltajat noutavat lapsen itse, eikä koulukuljetusta kerhotunnin jälkeen tarvita, niin huoltajan tulee peruuttaa koulukyyti Kouluun.fi-palvelussa.

Siirtyminen harrastustunnilta kuljetukseen tapahtuu omatoimisesti. Koulun puolesta ei ole lähtevien kuljetusten valvontaa, jos kerhotunnin jälkeinen kuljetus lähtee päivän viimeisten oppituntien kotiinkuljetusten jälkeen. Kuljetusajat päivitetään Wilmassa kuljetus- välilehdelle. Kerhopäivänä koulun loppumisaika on harrastustunnin loppumisaika.

Koulun kerhotoiminta

Koulun kerhotoiminta on perusopetuslain 47§:ssä mainittua ja opetussuunnitelman perusteissa määriteltyä toimintaa, mitä kunta voi järjestää perusopetuksen oppilaille. Toiminnan tulee olla perusopetukselle perusopetuslain 2 §:ssä säädettyjen tavoitteiden mukaista.

Harrastamisen Suomen mallin kerho- ja harrastustoiminta

Harrastamisen Suomen mallin kerhotoiminta on nuorisolain alaista vapaa-ajan toimintaa, jonka tarkoituksena on edistää nuorten hyvinvointia mahdollistamalla mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän jälkeen tai ennen sen alkamista. Harrastus ei sisälly perusopetuslaissa (628/1998) tarkoitettuun opetukseen eikä harrastustoimintaan sovelleta perusopetuslain säännöksiä.

Toiminnan järjestäminen on kunnille vapaaehtoista. Kun kunta järjestää nuorten harrastustoimintaa, sen tulee kuulla nuoria heidän harrastustoihistaan ja laatia koulukohtainen harrastussuunnitelma nuorten kuulemisesta saatujen tietojen perusteella.

Vihdin kunnassa lasten ja nuorten kuuleminen on toteutettu valtakunnallisen koululaiskyselyn kautta. Kysely toteutettiin vuoden 2022 loppupuolella ja siihen vastasi lähes 40% kunnan peruskoulujen oppilaista. Kyselyn tuloksia hyödynnetään harrastustoiminnan suunnittelussa siten, että jokaiselle koululle pyritään järjestämään vähintään yksi suosituimmista harrastussisällöistä. Tämän lisäksi jokaiselle koululle on tavoitteena tarjota vähintään yksi liikunnallinen ja yksi muun sisältöinen harrastustunti. Koulun harrastussuunnitelma löytyy alta

Koulussamme on Harrastamisen suomen mallin Parkour kerho maanantaisin klo 14.00-15.00 ja puuhakerho maanantaisin 14.00-15.00 sekä liikuntakerho tiistaisin kello 14.00-15.00

4.5.2 Kulttuurikasvatussuunnitelma

Vihdin kunnan kulttuuripalveluissa on laadittu Kulttuurikasvatussuunnitelma 2023, joka on hyväksytty hyvinvointilautakunnan kokouksessa 1.6.2023. Sen avulla tuetaan lasten ja nuorten oikeutta taiteen ja kulttuurin kokemiseen. Se on myös osa kunnan perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuurikasvatussuunnitelma on lukuvoisisuunnitelman liitteenä.

4.5.3 Liikkumishjelma

Vihdin kunnanvaltuusto on hyväksynyt 27.3.2023 Vihdin liikkumishjelman vuosille 2022-2025, johon on kirjattuna liikkumisen suosituksia sekä toimenpiteitä liikkumisen lisäämiseksi koulupäivien aikana. Liikkumishjelma on lukuvoisisuunnitelman liitteenä.

4.5.4 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma

Lukuvoisisuunnitelman liitteenä on Vihdin kunnan perusopetukseen laadittu Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2022-2023, joka on hyväksytty sivistyslautakunnan kokouksessa 1.11.2022. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman tarkoituksena on edistää opetuksessa tehtävää tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä.

4.5.5 Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston toimintasuunnitelma

Vihdin kunnan kestävän energian ja ilmaston -toimintasuunnitelman tavoitteena on jalkauttaa ilmastotyö osaksi kaikkia kunnan toimialoja ja niiden arkityötä sekä luoda sellaisia toimintamalleja, jotka edistävät ilmastotyötä. Suunnitelma on hyväksytty Vihdin kunnanhallituksessa 20.1.2020. Se on lukuvoisisuunnitelman liitteenä.

5. Osallisuus ja yhteistyö sidosryhmien kanssa

Syyslukukauden 2023 alussa aloittaa kuntatasoinen osallisuustiimi, jonka tehtävänä on luoda rakenteita oppilaiden osallisuuden sekä huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön tueksi. Toiminta liittyy Vihdissä käynnistettyyn *Lapsiystävällinen kunta* -prosessiin.

5.1. Oppilaiden osallistaminen

Oppilaiden osallistaminen tapahtuu suunnitelmallisesti osana opetusta ja muuta koulussa järjestettävää toimintaa.

5.2. Huoltajien osallistaminen ja kodin ja koulun yhteistyö

Koululla sekä päiväkodilla on yhteinen vanhempiyhdistys joka on mukana koulun toiminnassa aktiivisesti mm. järjestämällä kodin ja koulun päivän tarjoilut, joulujuhlan kahvitarjoilun, retkiä lähimetsään sekä muualle.

5.3. Yhteistyö nivelvaiheissa

Nivelvaihe esiopetuksesta alakouluun

Nivelvaihetta esiopetuksesta alakouluun luotsaa *eskarista ekalle -tiimi*, joka aloittaa lukuvuosityöskentelynsä aina syyskuun viimeisenä maanantaina. Ryhmään kuuluvat varhaiskasvatuksen erityisopettajat ja alakoulujen ensimmäisiä luokkia opettavat osa-aikaisen erityisopetuksen opettajat. Ryhmän vuosittaiseen aloituskokoukseen osallistuu myös muita koulun edustajia jokaisen koulun määrittämällä tavalla (rehtori, apul. rehtori).

Vuosikellon mukaiset asiat kokouksessa ovat ajankohtaiset kuulumiset ja lukuvuoden tiimin kokoonpano, marraskuun tiimitapaamisen ja muiden lukuvuoden yhteistyöpalaverien aikatauluista sopiminen. Lisäksi käydään läpi edellisten tiedonsiirtojen toimivuus ja näkymä tulevaan lukuvuoteen sekä prosessin tarkistus ja kehittämisideat.

Marraskuussa tiimi käy läpi tuen oppilaiden lukumäärät ja alustavat tiedot prosessien kulusta, siirretään tieto oppilaista, joiden koulupaikka on mahdollisesti muualla kuin omassa koulupiirissä ja sovitaan aika tarkemmalle tiedonsiirrolle. Palaverissa sovitaan myös ensimmäiset konsultaatiot erityisopettajan kanssa ja/tai opiskeluhaullollinen tarve sekä käydään läpi yksityisten päiväkotien oppijat.

Koulupolkujen tarkentumista tapahtuu kolujen EO:n ja VEO:n välillä pitkin kevätlukukautta. Kouluilta tehdään vierailuja päiväkoteihin ja esiopetuksen oppijat käyvät tutustumassa kouluihin.

Erityisen tuen päätökset tekee helmikuun loppuun asti varhaiskasvatuspäällikkö ja siitä eteenpäin opetuspäällikkö.

Tiedonsiirtojen perusteella muodostetaan toukokuussa yleisopetuksen opetusryhmät ja sijoitetaan tuen oppilaat heitä parhaiten tukeviin ryhmiin sekä aikataulutetaan henkilökohtaiset tiedonsiirrot.

Nivelvaihe alakoulusta yläkouluun

Alakoulusta yläkouluun nivelvaiheen tiimi rakentuu pääsääntöisesti kuudensien luokkien oppilaita opettavista ja yläkoulussa heitä vastaanottavista osa-aikaisen erityisopetuksen opettajista. Tiimin tavoitteena on luoda sujuvuutta sekä yhteisillä kriteereillä toteutuvaa laatua nivelvaiheytyöhön.

Ensimmäisessä tapaamisessa arvioidaan tähän asti tehdyn nivelvaiheyhteistyön sujuvuus: mitä hyviä käytänteitä ja mitä haasteita on ollut sekä pohditaan edellisten vuosien kehitystyön pohjalta, mikä on tärkeää ja mitä pitäisi muuttaa.

Tiimi luo yhteistyössä rehtorien kanssa askelmerkit tulevalle nivelvaihetyölle. keskeiset teemat ovat

- Pienluokille menevien prosessi
- Nivelvaiheen lakisäätöiset tuen tarkistukset tammi-helmikuussa.
- Tiedonsiirto koulujen välillä, prosessi ja aikataulut
- Muuta huomioon otettavaa

5.4. Muut yhteistyötahot

Koulumme muita yhteistyökumppaneita ovat mm. seurakunta, koulunnuorisotyö, kirjasto ja päiväkot.

6. Valinnaisaineet, monialaiset oppimiskokonaisuudet ja laaja-alainen osaaminen

Vanjärven koulussa valinnaisaineet vuosiluokille 4. - 6., ovat taito- ja taideaineista: musiikki ja kuvataide. Nämä oppiaineet jakautuvat koko lukuvuoteen mahdollisimman tasaisesti. Valinnaisainetta on yksi vuosiviikkotunti. Oppilaat saavat vaikuttaa valinnaisaineiden tarkempaan sisältöön. Valinnaisten aineiden tarkoitus on kehittää, tukea ja syventää oppiaineiden osaamista. Lisäksi valinnaisen aineen opetuksessa huomioidaan, kuhunkin oppiaineeseen sopivalla tavalla, laaja-alaisen osaamisen tavoitteista erityisesti: ajattelu ja oppimaan oppiminen (L1), kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu (L2) sekä itsestä huolehtiminen ja arjen taidot (L3). Valinnainen arvioidaan hyväksyty / hylätty.

7. Toiminnan arviointi

Arvioinnin tarkoituksena on kehittää kouluamme. Kulloistenkin kehittämiskohteiden löytämiseksi järjestetään vuosittain:

- henkilökunnan palautekokous, jossa mm. arvioidaan lukuvuosisuunnitelman toteutumista ja etsitään kehittämiskohteita.
- seuraavan vuoden suunnittelukokous
- työyhteisön henkisen hyvinvoinnin kartoitus työyhteisön toimivuuden varmistamiseksi
- työyhteisön kehittämiskeskustelut rehtorin kanssa muutostarpeiden tunnistamiseksi sekä ylläpitämiseksi
- kouluohjaajan ja luokanopettajan yhteissuunnittelut luokan toiminnan suunnittelussa ja oppilaiden avustamisessa tarkoituksenmukaisella tavalla
- Käytämme työyhteisömme kehittämiseen ja arviointiin yhteisöllisen opiskeluhoitotoryhmän tuomia ideoita

Lisäksi arvioimme esim. koulun arkiruutiinien sujumista, TVT-laitteiden tasapuolisen saatavuuden ja projektien onnistumista opettajakokouksissa, suunnittelupalavereissa tai välituntisin aina tarpeen ja tilanteen mukaan.

Koulun toiminnan arviointia ja kehittämistä sekä kodin ja koulun yhteistyön kehittämistä varten kerätään arviointitietoa myös vanhemmilta ja oppilailta. Menetelminä ovat huoltajakyselyt, suora palaute ja keskustelutilaisuudet sekä oppilailta saadut palautteet ja oppilaskyselyt.

Työyhteisön itsearviointi aloitetaan henkilökohtaisella oman toiminnan arvioinnilla. Siitä arviointia laajennetaan koskemaan koko työyhteisöä.

8. Varautuminen poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin

8.1. Sähkökatkot

Koulut pyrkivät toimimaan normaalisti sähkökatkon aikana. Se on tärkeää arjen turvallisuuden tunteen vuoksi. Valon ja veden puute sekä lämmityskaudella myös rakennuksen kylmeneminen kuitenkin alkavat haitata koulun toimintaa sähkökatkon pitkittyessä. Jos katko kestää useita päiviä, on syytä varautua siihen, että koulu ei pysty toimimaan, jos tilat eivät enää täytä terveys- ja turvallisuusmääräyksiä.

Kouluissa veden ja ruoan saanti yritetään järjestää niin, että koulut voivat toimia myös katkon aikana.

Tarvittaessa opetus järjestetään lukujärjestyksestä poikkeavalla tavalla.

Opetuksen järjestäjä tulee antamaan kouluille tarkentavia ohjeita mahdollisiin sähkökatkoihin liittyen lukuvuoden aikana.

Sähköinen pelastussuunnitelma

Vihdin kouluissa on käytössä sähköinen pelastussuunnitelma Pelsu. Siihen on kirjattu kohteen perustiedot, turvallisuusjärjestelyt, mahdolliset vaaratilanteet ja niihin liittyvät toimintaohjeet. Suunnitelmaa päivitetään säännöllisesti ja henkilöstö on veloitettu tutustumaan suunnitelmaan lukuvuosittain. Suunnitelmasta on nähtävillä tiivistetyt paperiversiot henkilöstön taukotilassa.

9. Lisäykset/muutokset

Liitteet

Vihdin kunnan koulujen toimintamalli kiusaamistapauksiin liittyen

Kestävän kehityksen suunnitelma

Kulttuurikasvatussuunnitelma

Kunnan liikkumisohjelma

Kuntatasoinen opiskeluhoitosuunnitelma

Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvosuunnitelma